

- nedostatek času pro výuku, a to rovněž v kontextu odpadávání výuky (např. školní akce, nemoc a další) a celkově širokých požadavků všech vzdělávacích oblastí RVP;
- problémy spojené s velkými rozdíly v dovednostech žáků ve třídě (inkluzivní vzdělávání);
- vysoký počet žáků ve třídě a ve spojení s tím omezené možnosti dělených hodin.

V odpovědích na obecnější otázku, co je omezuje v jejich práci, zdůraznili učitelé matematiky na základních školách především systémové oblasti – administrativu, prestiž učitelského povolání a psychickou náročnost učitelského povolání. V kontextu zjištění týkajících se matematické gramotnosti pak stojí za pozornost výrazný nárůst podílu učitelů 2. stupně základní školy, kteří poukazují na nedostatečnou motivaci žáků k učení (viz tabulka č. 9).

TABULKA 9 | Překážky nejvíce omezující učitele matematiky na základních školách při výkonu své profese (podíl odpovídajících učitelů³¹)

Překážka	1. stupeň	2. stupeň
Administrativa	74 %	75 %
Nedostatečně vnímaná prestiž povolání	50 %	50 %
Psychická náročnost povolání	38 %	38 %
Nekázeň žáků	28 %	29 %
Časová náročnost jednotlivých činností	27 %	24 %
Platové ohodnocení	26 %	22 %
Vztahy se zákonnými zástupci žáků	23 %	20 %
Vysoký počet žáků ve třídách	19 %	21 %
Nedostatečná motivace žáků	18 %	32 %
Nadměrný objem učiva	13 %	14 %
Nedostatek schopností a nadání žáků	12 %	18 %
Nedostatečné zázemí a vybavení školy	10 %	10 %
Nedostatečná podpora ze strany vedení školy	3 %	3 %
Špatný pracovní kolektiv	3 %	2 %
Tlak přijímacích, maturitních a závěrečných zkoušek	3 %	7 %
Malá schopnost učitele zaujmout a nadchnout své žáky	1 %	2 %

S překážkami práce na základní škole úzce souvisejí oblasti, v jejichž rámci by učitelé matematiky přivítali podporu své práce. V kontextu rozvoje matematické gramotnosti žáků lze v tomto ohledu zdůraznit především často uváděnou oblast inspirace v oblasti metod a forem výuky, dále pak oblasti spojené se zlepšením materiální podpory výuky a zvyšováním dostupnosti nástrojů k podpoře rozvoje gramotnosti a klíčových kompetencí žáků. I tyto poznatky korespondují a velmi vhodně doplňují zjištění předchozích kapitol.

TABULKA 10 | Oblasti, v jejichž rámci by učitelé matematiky na základních školách nejvíce uvítali podporu své práce (podíl odpovídajících učitelů³²)

Oblast podpory	1. stupeň	2. stupeň
Snížení rozsahu administrativních činností	60 %	63 %
Inspirace v oblasti metod a forem výuky	51 %	51 %
Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	26 %	25 %
Zlepšení materiální podpory pro výuku	24 %	21 %
Prohloubení vědomostí k prevenci a projevům rizikového chování žáků	21 %	20 %
Prohloubení dovedností ke spolupráci se zákonnými zástupci žáků	19 %	17 %
Prohloubení vědomostí a znalostí v matematice	16 %	16 %
Získání dalších dovedností v oblasti ICT	16 %	19 %
Prohloubení dovedností v oblasti vedení žáků a vedení třídy	11 %	16 %
Nástroje k podpoře rozvoje gramotnosti a klíčových kompetencí	10 %	12 %
Prohloubení dovedností ke spolupráci s asistentem pedagoga	6 %	9 %

³¹ Jedná se o odpovědi učitelů získané v rámci komplexní inspekční činnosti.

³² Jedná se o odpovědi učitelů získané v rámci komplexní inspekční činnosti.